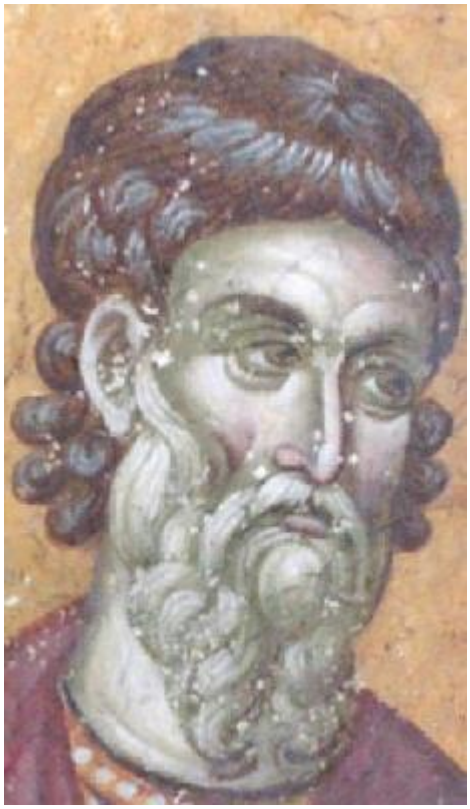
22.01.2018 г. / 15:32:45

Вяра

22.01 по еретическия, †09 януари по църковния календар - Св. мъченик Полиевкт. Св. Петър, епископ Севастийски. Св. пророк Самей

Страдания на свети мъченик Полиевкт († 259 г.)

Свети мъченик Полиевкт. Фрагмент от стара стенопис. Косово, Сърбия

По времето на Деций и Валериан в град Мелитин, в арменската земя, живели двама уважавани войници, Неарх и Полиевкт, които така се обичали един друг, както рядко се случва и между едноутробни братя: те били един за друг живот и дихание. Неарх бил християнин, твърд във вярата, верен изпълнител на закона Господен, а Полиевкт - езичник, още непросветен от светлината на истинската вяра. Но живеел

според християнските обичаи и се подвизавал в различни добродетели, бил тъй да се каже плодовита маслина. Оставало само да се приобщи към Христовата Църква. Неарх се стараел да го обърне към християнската вяра, често му четял Божествените писания и му говорел за Единия истинен Бог, като в същото време му показвал суетата и мерзостта на идолопоклонството. Но още не бил настъпил часът за обръщането и спасението му, определен от Бога. Един ден по улиците и тържищата започнали да разгласяват безбожна заповед на нечестивите царе, които призовавали всички да се поклонят на мерзките богове и заплашвали с мъки и смъртно наказание ония, които не се подчинят. Неарх, като верен Христов раб, започнал да се готви за смърт, но скърбял за другаря си Полиевкт, когото все се надявал да види като християнин. Скърбял, защото мислел, че от страх пред заплахите на царя той ще си остане невярващ и така ще се лиши от вечно спасение. Скръбта и плачът наложили своя отпечатък върху лицето на Неарх, чийто вид издавал душевно смущение. Като го видял толкова смутен, Полиевкт започнал да го разпитва защо скърби и понеже не му отговарял, и той се натъжил от съчувствие към страданието на приятеля си. Накрая започнал настоятелно да го разпитва:

- Да не съм те обидил с нещо? В какво съм виновен? Какво ужасно нещо направих, че не искаш да простиш на приятеля си?

Тогава Неарх заплакал, въздъхнал дълбоко и казал:

- Щом си помисля, приятелю, че идва краят на нашата обич и дружба, унивам и душата ми се изпълва със скръб.

Като чул това, Полиевкт се огорчил много и казал:

- Как така, приятелю? Защо говориш невъзможни неща? Какво може да прекъсне нашата обич, когато и смъртта не е в

състояние да ни раздели?

- Скъпи друже, угнетен съм до дън душа, че нашата раздяла може да стане от нещо по-лошо от естествената смърт.

Полиевкт не разбрал думите му, прегърнал силно приятеля си и още по-настойчиво взел да го моли:

- Кажи, Неарх, обясни ми какво искаш да кажеш за нашата раздяла? Не мога да понасям повече мълчанието ти. Ако продължаваш да мълчиш и не ми кажеш, ей сега ще ме видиш мъртъв.

Тогава Неарх му рекъл:

- Скъпи Полиевкт, ще ни раздели указът на царя, който разгласят навсякъде, защото аз принадлежа на християнската вяра, а ти - на езическата. И когато ме поведат на смърт, ти ще се откажеш от мен и ще ме изоставиш.

Като чул това, благоразумният Полиевкт веднага разбрал какво иска Неарх и понеже бил просветен от Божията благодат, умът му се насочил към божественото. Спомнил си видението, което имал преди няколко дни и казал:

- Не бой се, скъпи друже! Не ще се разделим с теб, защото видях насън Христа, на Когото ти служиш и Който се приближи до мен, сне старата ми дреха и ме облече в друга, нова, прекрасна и драгоценна, със златна украса. Даде ми и крилат кон.

Като чул това, Неарх се зарадвал и му обяснил, че събличането на старата дреха и обличането на новата означава промяна в живота към по-добро.

- Предстои ти да изоставиш езическото безчестие и да се облечеш в Христа чрез истинската вяра. Крилатият кон означава скорошно преминаване на небето.

После промълвил:

- Ето, ти вече позна Христа, Истинския Бог!

Полиевкт отвърнал:

- А кога не съм го познавал? Не гореше ли сърцето ми, когато ми разказваше за Него? Не се ли чудех на словата Му, когато ми четеше Светото Евангелие? Нямах само християнско име, но вътрешно бях вече християнин, защото все мислех как да оставя суетните идоли и да стана раб на Господа Иисуса Христа. Защо се бавим, Неарх? Да докажем на дело нашата преданост към Христа!

Неарх се наслаждавал на думите му и се радвал, но понеже се опасявал да не би приятелят му да започне да съжалява за имот, жена и деца, както и за живота си, започнал да му говори за суетността на този свят и да му описва незримите блага и небесната слава.

- За мен, Полиевкт, нито богатство, ни слава, нито воинска чест, нищо мирско не ми е тъй скъпо и желано, като живота в Иисус Христос: само него желая и всичко друго ми се струва нищожно.

Полиевкт сякаш да го изпита, казал:

- Нима не са ти скъпи почестите на воинското звание?

Неарх отвърнал:

- Ти, Полиевкт, може би още не можеш да си представиш истинската чест, слава и вечното блаженство, които Господ е приготвил за рабите Си.

- Защо смяташ, че нямам понятие за славата, честта и блаженството, които Христос ни е приготвил на небето? Мисля, че съм те изпреварил в това отношение, защото вече

получих, както ти казах, във видението царско наметало. Искам обаче да те попитам нещо: може ли човек, който не е приел християнските тайнства, да пристъпи към Христа и да бъде Негов воин?

- Не се съмнявай, верни друже, защото “Бог може от… камъни да въздигне чеда Аврааму”. Той отваря вратите на милосърдието Си пред всеки, който Го търси, и на работниците, дошли в последния час на лозето, плаща толкова, колкото и на ония, които са се трудили цял ден. По същия начин Той отворил рая за разбойника, разпнат на кръста, и след краткото изповедничество на вярата му дал такава награда, за която други е трябвало да се потрудят много.

Като чул това, Полиевкт казал:

- Слава на Христа, Истинския Бог! От този момент напускам мирската суета и изповядвам, че съм раб Христов, на Когото ще служа, както Той ми заповяда. Ще ида да прочета царския указ, издаден против християните и против моя Господ и Бог, Иисус Христос.

С тези думи Полиевкт отишъл на площада и след като прочел царския указ, го заплюл и го накъсал пред народа. После, като видял, че носят в капището идоли, пред които хората се кланяли, отначало взел да се смее на езическото безумие, после като се престорил, че иска да се поклони, започнал да ги чупи в земята като глинени съдове. Разбил на парчета дванадесет езически идола. В това време дошъл тъстът на Полиевкт - Феликс, когото царят натоварил да преследва християните. Като видял отломките от боговете си, той се опечалил много и казал със стон:

- Горко ми! Сега се лиших най-неочаквано от чадата си, защото ни боговете, нито хората ще помилват Полиевкт, който

извърши това.

А Полиевкт, като се радвал за съкрушението на бездушните идоли, казал на тъста си:

- Защо се смущаваш, татко? Аз ти показах на дело колко са безсилни вашите богове. Ако имаш и други, нека ги донесат и ще видиш как Христовите раби ще ги съкрушат.

- Нашите всемогъщи царе са заповядали такива като теб да бъдат наказвани веднага и те чака смърт, другояче не може да бъде, защото царската заповед е неотменна. Но ще проявя към теб снизхождение - можеш да си отидеш вкъщи и да се простиш с жена си и с децата.

- Как мога да жаля за жена и деца - възразил светецът, - когато пренебрегнах земното и търся небесното, когато мисля за вечността? Ако дъщеря ти иска да ме последва, ще бъде блажена, ако ли не, ще погине заедно с вашите богове.

Като чул това, Феликс заплакал за зет си и му казал:

- Горко ми, любими мой сине, Полиевкт! И тебе е подмамила омагьосващата сила на Христа.

- Не крия, че Христос ме призова да позная истината. С божествената Си всесилна десница Той ме изведе от мрак на светлина, от смърт към живот, изведе ме от заблудата на правия път и ме удостои да бъда причислен към войнството Му.

Щом казал това, мъчителите го хванали и започнали да го бият през устата, но той не им обръщал внимание. Тогава дошла и жена му и започнала да го оплаква заедно с баща си. А светецът казал на тъста си:

- О, беззаконен служителю на скверните идоли, защо с твоите сълзи и със сълзите на дъщеря си искаш да ме

прелъстиш и да отпадна от Христовата вяра? Защо плачеш за Полиевкт, когато би трябвало да плачеш много повече за себе си, защото, като служиш на земните царе, се обричаш на вечен огън.

Жена му, Павлина, му казала, ридаейки:

- Какво е станало с теб, любими мой съпруже? Какво те накара да разбиеш нашите дванадесет бога?

Светецът отвърнал усмихнат:

- Ако аз сам победих и разбих твоите дванадесет бога, тогава към кого ще прибегнеш за помощ - ти вече нямаш богове. Послушай ме, Павлина, и се обърни към Единия истинен Бог, Който живее на небесата. Поклони му се и замени земния живот за вечен.

Като слушали думите на светеца към жена му, мнозина от езичниците, които ги били наобиколили, се услаждали от тях, проумявали истината, душите им се изпълвали с умиление и те се обръщали към Христа. Градските съдии и съветниците се събрали и изправили на съд свети Полиевкт. И с добро, и с лошо се опитвали да го обърнат пак към идолите. Опитите им не успели и го осъдили на смърт чрез посичане.

Той тръгнал на смърт с неизказана радост. Обяснявал на народа, който го съпровождал, че един лъчезарен юноша го наставлява и му говори да забрави всичко земно. Но освен него никой друг не го виждал. Като съзрял сред тълпата блажения Неарх, своя приятел и отец във вярата, той му извикал:

- Прощавай, скъпи друже, и не забравяй нашия съюз на любовта!

Като казал това, склонил святата си глава под меча и се

кръстил в собствената си кръв, умирайки за Иисуса Христа.

Свети Полиевкт бил първият мъченик в арменския град Мелитин и смъртта му спомогнала за умножението на воинствуващата Църква и за попълване на тържествуващата за слава и чест на Христа Бога, Който е Глава и на едната, и на другата, на Когото заедно с Отца и Светия Дух подобава всяка чест и слава във вечни векове. Амин.

Тропарь мученика Полиевкта

глас 4

Мученик Твой, Господи, Полиевкт,/ во страдании своем венец прият нетленный от Тебе, Бога нашего,/ имеяй бо крепость Твою,/ мучителей низложи,/ сокруши и демонов немощныя дерзости. Того молитвами// спаси души наша.

Кондак мученика Полиевкта

глас 4

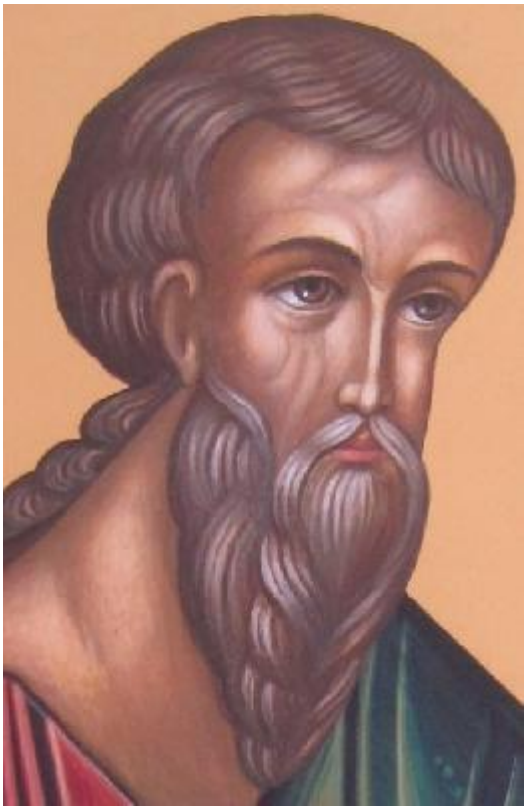
Спасу приклоншу во Иордане главу,/ сокрушишася змиев главы. Полиевктова же глава отсекшаяся// льстиваго посрами.

В памет на свети Петър, епископ Севастийски († 392 г.)

Свети Петър бил брат на Василий Велики, десети и последен син на родителите си. Особено голямо участие във възпитанието му взела по-голямата му сестра Макрина. Тя му дала най-възвишеното познание, като от ранна възраст насочвала ума му към изучаване на Божието Слово. Благодарение на грижите на Макрина, юношата станал толкова добродетелен, че по думите на брат си, Григорий Нисийски, “в живота си след това бил, струва ми се, не по-долу

от Василий Велики по добродетели.” Когато Петър станал на възраст, свети Василий, който бил епископ на Кесария Кападокийска, го ръкоположил за презвитер. Впоследствие свети Петър бил поставен за епископ на Севастия Арменска. Като епископ той присъствувал на II Вселенски събор против Македоний през 381 г. в Константинопол. Починал в края на IV в.

В памет на свети пророк Самей (X в. до Р.Х.)

Светият Божий пророк Самей се родил в Силом по време на царуването на Соломон. При неговия син и приемник Ровоам еврейското царство се разделило, като Иудиното и Вениаминовото коляно останали верни на Ровоам, а останалите десет колена се обявили за цар Иеровоам, син на Нават. Ровоам събрал многобройна войска с намерение да си върне със сила откъснатите от Иеровоам израилеви колена. Тогава Самей, Божият човек, получил откровение от Господа:

- Кажи на Ровоам, Соломоновия син, цар Иудейски, и на целия Иудин и Вениаминов дом, и на останалия народ. Така казва Господ: не отивайте и не започвайте война с братята си, с израилевите синове. Всеки да се върне у дома си, защото това беше от Мен.

Царят и народът се подчинили на Господнята повеля и

братоубийствената война била предотвратена.

На петата година от царуването на Ровоам поради това, че той отстъпил от Господа, иудейското царство било нападнато от Сусаким, цар на Египет. Многобройната войска на фараона превзела всички иудейски крепости и се насочила към Иерусалим. Тогава пророк Самей отишъл при Ровоам и иудейските князе, които се били скрили от неприятеля зад стените на столицата, и им рекъл:

- Тъй казва Господ: вие Ме изоставихте, затова и Аз ви оставям в ръцете на Сусаким.

Като чули това, царят и вождовете се смирили и промълвили:

- Праведен е Господ!

След това Самей, Божият човек, получил ново откровение и Господ му казал:

- Те се смириха. Няма да ги изтребя и скоро ще ги избавя. Гневът Ми няма да се излее върху Иерусалим чрез ръката на Сусаким. Те обаче ще му бъдат слуги, за да знаят какво е да служат на Мен и какво е да служат на земни царства.

Пророческите думи се изпълнили. Сусаким разорил Иерусалим и се оттеглил в Египет, а Ровоам царувал още дванадесет години и гневът Господен отстъпил от него. Свети пророк Самей водел и записи за царуването на Ровоам.

buditeli.info © 2017